

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาไว้ในมาตรา 6 ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาไว้ในหมวดที่ 4 มาตรา 22 ระบุว่าจัดการศึกษาต้องยึดหลักการว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 12)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดจุดมุ่งหมายของการพัฒนาผู้เรียนไว้ที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 นั่นคือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 ข : 4)

แนวทางการพัฒนาผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างสมดุลและเต็มศักยภาพ คือการกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งพลศึกษาเป็นวิชาหนึ่งที่อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา การเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จุดมุ่งหมายของการเรียนพลศึกษาคือมุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกมและกีฬา เป็นเครื่องมือในการพัฒนาโดยรวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา รวมทั้งสมรรถภาพเพื่อสุขภาพและกีฬา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 ก : 1) โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติด้วยตนเองอย่างเต็มใจ ควบคู่ไปกับการให้ความรู้และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมที่นำมาใช้ในการปฏิบัติต้องเป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ใช้กล้ามเนื้อและอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายทำงานมากกว่าการเคลื่อนไหวตามปกติที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการตามธรรมชาติของมนุษย์ที่ต้องการออกกำลังกาย เพื่อรักษาไว้ซึ่งสมรรถภาพและสุขภาพที่ดี (สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา. 2546 : 30)

โทมัส และคณะ (Thomas and et al. 2003 : 2) เชื่อว่า พลศึกษามีความสำคัญต่อนักเรียนมัธยมศึกษา นักเรียนต้องเรียนพลศึกษาจากครูเชี่ยวชาญและได้รับเอาใจใส่เป็นอย่างดี พลศึกษาถือเป็นองค์ประกอบภารกิจของโรงเรียน ดังนั้นวิธีการสอนจึงมีความสำคัญต่อความสำเร็จของนักเรียนและโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับกรมวิชาการ (2545 : 4) ได้กำหนดเป้าหมายวิชา พลศึกษามุ่งพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียนไว้ 5 ด้าน ได้แก่ พัฒนาด้านความรู้ พัฒนาด้านเจตคติ พัฒนาด้านทักษะ พัฒนาด้านสมรรถภาพทางกาย และพัฒนาการด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์หรือด้านสังคม ซึ่งพฤติกรรมของกิจกรรมทั้ง 5 ด้านของผู้เรียน เป็นผลรวมการเปลี่ยนแปลงของบุคคล มีสาเหตุมาจากการเกิดประสบการณ์ตรงในการเข้าร่วมกิจกรรมพลศึกษา (Physical Activity) เป็นกิจกรรมที่เคลื่อนไหวเพื่อพัฒนาระบบอวัยวะของเด็กที่มีมาตั้งแต่เกิด เช่น การเดิน การวิ่ง การกระโดด ขว้าง ปา ห้อย โหน เป็นต้น ให้มีการเจริญเติบโตและมีพัฒนาการอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ด้วยเหตุนี้กิจกรรมพลศึกษาจึงประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ เกม กิจกรรมกีฬา กิจกรรมเข้าจังหวะ กิจกรรมนอกเมือง กิจกรรมทดสอบสมรรถภาพทางกาย และกิจกรรมแก้ไขความพิการ (ทินกร พิริยะชนานุสรณ์. ออนไลน์. 2552)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ได้กำหนดคุณภาพผู้เรียน เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไว้ข้อหนึ่งว่า เข้าร่วมกิจกรรมทางกาย กิจกรรมกีฬา กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมสร้างเสริมสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ โดยนำหลักการของทักษะกลไกมาใช้ได้อย่างปลอดภัย สนุกสนานและปฏิบัติเป็นประจำสม่ำเสมอตามความถนัดและความสนใจ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 ก : 4)

กีฬาแฮนด์บอลได้กำหนดไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สาระที่ 3 : การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกมกีฬาไทยและกีฬาสากล มาตรฐาน พ.3.1 : เข้าใจมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา มาตรฐาน พ.3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขัน และชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 ก : 22 - 31) สถานศึกษาสามารถเลือกไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตามความพร้อมและความเหมาะสมให้กับทุกช่วงชั้นตั้งแต่ช่วงชั้นที่ 1 - 3 นอกจากนี้กีฬาแฮนด์บอลยังเป็นกีฬาอีกชนิดหนึ่งที่ดีทำการแข่งขันตั้งแต่ในระดับโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและในระดับสูง ๆ ขึ้นไป

การเล่นแฮนด์บอลต้องใช้ทักษะพื้นฐานในการเล่นหลายอย่างประกอบเข้าด้วยกัน ไม่ว่าจะ เป็นทักษะพื้นฐานส่วนบุคคล หรือทักษะที่จะต้องร่วมกันเป็นทีม ทักษะเหล่านี้ต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญเพื่อที่จะรวมกันเข้าเป็นทีมที่แข็งแกร่ง การที่มีทีมที่แข็งแกร่งหรือมีผู้เล่นที่มีทักษะ

ขั้นพื้นฐานที่คิดว่าโอกาสของทีมที่จะชนะการแข่งขันก็ย่อมมีมากกว่า ดังนั้นการฝึกทักษะจึงเป็นสิ่งที่สำคัญจะขาดเสียมิได้ในการเล่นกีฬาและการสอนพลศึกษา เพราะเป็นสิ่งที่จะทำให้ผู้เล่นและผู้เรียนมีทักษะตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

โรงเรียนมัธยมท่าแฉาง จังหวัดจันทบุรี เป็นโรงเรียนสหศึกษาขนาดเล็ก มีการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีนโยบายให้ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาได้รับนโยบายจากโรงเรียนให้จัดการเรียนรู้ การปลูกฝังให้นักเรียนมีสุขภาพแข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ และมีร่างกายพร้อมที่จะรับรู้การเรียนหนังสืออย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การเล่นกีฬาทุกวันอังคาร การจัดกิจกรรมกีฬาทุกปี เป็นต้น ก็ยังไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้และตามแผนงานของโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้ คือ การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์มาสนใจเล่นกีฬา โดยไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และสิ่งมอมเมา พร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีศักยภาพที่จะเล่นกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ โรงเรียนจึงได้บรรจุวิชาแฮนด์บอลไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เพื่อดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 เพื่อเป็นการฝึกทักษะขั้นพื้นฐานกีฬาแฮนด์บอลให้ผู้เรียน ได้นำทักษะที่ได้รับไปพัฒนาศักยภาพ และก้าวไปสู่การเป็นนักกีฬาแฮนด์บอลในระดับจังหวัดต่อไป

ที่ผ่านมาผลจากการแข่งขันกีฬาแฮนด์บอลในระดับประเทศ ระดับภาค ระดับเขตพื้นที่ การศึกษาถึงระดับโรงเรียน พบว่า ผลการแข่งขันยังอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ ดังเช่น ผลการแข่งขันกีฬาแฮนด์บอลชิงแชมป์จันทบุรี ปีการศึกษา 2556 ของชมรมกีฬาแฮนด์บอลจังหวัดจันทบุรี พบว่า นักกีฬาแฮนด์บอลรุ่นอายุไม่เกิน 15 ปี โรงเรียนมัธยมท่าแฉางไม่ผ่านรอบแรก และจากการคัดเลือกตัวแทนนักกีฬาของชมรมแฮนด์บอลจังหวัดจันทบุรี พบว่า นักเรียนจากโรงเรียนมัธยมท่าแฉางได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนนักกีฬาคัดน้อยลง คือ ในปีการศึกษา 2554 เป็นตัวแทน 2 คน ในปีการศึกษา 2555 เป็นตัวแทน 1 คน (ชมรมแฮนด์บอลจังหวัดจันทบุรี. 2555 : 23) ทำให้ไม่อยู่ใน 3 อันดับแรกของโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเหมือนเช่นที่ผ่านมา ผู้วิจัยทำหน้าที่สอนวิชาแฮนด์บอล พบว่า นักเรียนขาดทักษะพื้นฐานกีฬาแฮนด์บอล มีสาเหตุมาจากนักเรียนมีทักษะพื้นฐานกีฬาแฮนด์บอลค่อนข้างต่ำ ไม่ตั้งใจเรียน เมื่อการสอนแบบเดิม ๆ ครูไม่เน้นการสอนทักษะกีฬาแฮนด์บอลให้ถูกต้อง นักเรียนไม่ได้รับการฝึกอย่างต่อเนื่อง ไม่มีแบบฝึกที่ดีเหมาะสมกับนักเรียนและดึงดูดความสนใจนักเรียน จากปัญหาดังกล่าวการที่นักเรียนจะเกิดทักษะพื้นฐานกีฬาแฮนด์บอลอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ต้องได้รับการฝึกฝนและปรับปรุง แก้ไขความบกพร่องต่าง ๆ อยู่เสมอ ครูจำเป็นต้องปรับปรุงลักษณะการจัดการเรียนการสอนและเลือกใช้สื่อเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาทักษะกีฬา

การเรียนการสอนจึงควรเน้นบทบาทของผู้เรียนเสียใหม่ ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสกระทำด้วยตนเอง แสวงหาความรู้เอง รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองมากขึ้น รู้จักตัดสินใจเอง นอกจากนี้ยังต้องให้ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และรับผิดชอบร่วมกัน พฤติกรรมการสอนของครู หรือบทบาทของครูผู้สอนจะต้องเปลี่ยนแปลงจากผู้สอนความรู้หรือแสดงออกมาเป็นผู้เสนอแนะแนวทางในการหาประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองให้มากที่สุด โดยยึดหลักกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ อีกทั้งเป็นการเรียนเอกัตภาพด้วย ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จ และเกิดความรู้ที่ละน้อย ตามลำดับขั้น (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2549 : 39)

แนวทางการพัฒนาทักษะพื้นฐานกีฬาแฮนด์บอล รูปแบบหนึ่งที่ได้รับการยอมรับคือ การใช้ชุดกิจกรรม เนื่องจากการใช้ชุดกิจกรรมช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการฝึก ซึ่งชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2539 : 120) กล่าวว่าชุดกิจกรรมช่วยสร้างความสนใจของนักเรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษา เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนของตนเอง ช่วยสร้างความพร้อมและความมั่นใจแก่ผู้สอน เพราะชุดกิจกรรมผลิตไว้เป็นหมวดหมู่ หยิบใช้ได้ทันที โดยเฉพาะผู้ที่ไม่ค่อยมีเวลาในการเตรียมตัวล่วงหน้า นักเรียนเรียนได้ตลอดเวลาไม่ว่าครูผู้สอนจะมีสภาพหรือขัดข้องทางอารมณ์มากน้อยเพียงใด ชุดกิจกรรมทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้แทนครู แม้ครูจะพูดหรือสอนไม่เก่ง นักเรียนก็สามารถเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพจากชุดกิจกรรมที่ผ่านการหาประสิทธิภาพมาแล้ว สามารถนำไปสอนผู้เรียนได้ทุกสถานที่ และทุกเวลา และช่วยแก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้ผู้เรียนเรียนได้ตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ตามเวลาและโอกาสที่เอื้ออำนวยแก่นักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของวัลลพ เกิดผล (2553 : 81) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกทักษะกีฬาฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าระหว่างเรียนมีค่าประสิทธิภาพเฉลี่ยเท่ากับ 82.45 ซึ่งผ่านเกณฑ์มาตรฐาน 80 ที่กำหนด ทั้งนี้เพราะนักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจในทักษะ แต่จำแบบผิด ๆ และทำทักษะไม่ถูกต้องอยู่เล็กน้อย แต่หลังจากที่นักเรียนใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะกีฬาฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้ว จะเห็นว่าได้มีค่าประสิทธิภาพเฉลี่ยเท่ากับ 83.90 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80 ที่กำหนดจึงสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมฝึกทักษะกีฬาฟุตบอล สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุดนี้ มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ได้ และรูปแบบการสอนวิธีหนึ่งที่สามารถนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะกีฬาแฮนด์บอล คือ รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ซึ่งทิสนา แจมมณี (2553 : 243 - 247) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส เป็นรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติมุ่งพัฒนาความสามารถด้านทักษะปฏิบัติของนักเรียน ช่วยให้นักเรียนประสบ

ผลสำเร็จได้ดีและรวดเร็วขึ้น ผ่านกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นสาริตทักษะหรือ การกระทำ 2) ขั้นสาริตและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติทักษะย่อย ๆ 3) ขั้นผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย 4) ขั้นให้เทคนิควิธีการ 5) ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของวริวรรณ โจนงนุช (2551 : 108) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนลายสังคโลก โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 10 ชุด มีประสิทธิภาพ 82.38/87.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ แต่ยังไม่พบว่า มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนทักษะ ปฏิบัติของเดวิสร่วมกับวิชาพลศึกษา

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาชุดกิจกรรมการฝึกทักษะพื้นฐานกีฬา แสนด์บอล โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมท่าแคลง จังหวัดจันทบุรี เพื่อการพัฒนาทักษะกีฬาแสนด์บอล ของนักเรียนตามทักษะได้ถูกต้อง เหมาะสมกับการเรียนทักษะพื้นฐานกีฬาแสนด์บอลและเพื่อ เป็นการพัฒนาให้เยาวชนได้รับการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะพื้นฐานกีฬาแสนด์บอลที่ถูกต้องนำไป ฝึกให้เกิดความชำนาญ อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ในอนาคตที่จะเกิดกับเยาวชนที่จะเล่นกีฬา แสนด์บอล เพื่อนำข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการพัฒนาทักษะกีฬาแสนด์บอลในระดับต่าง ๆ ให้มี มาตรฐาน และเพื่อเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมพลศึกษาแก่ผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับ มัธยมศึกษาต่อไปด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการฝึกทักษะพื้นฐานกีฬาแสนด์บอล โดยใช้รูปแบบการเรียน การสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมท่าแคลง จังหวัดจันทบุรี ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ มาตรฐาน 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะพื้นฐานกีฬาแสนด์บอลของนักเรียนก่อนการฝึกและ หลังการฝึกด้วยชุดกิจกรรมการฝึกทักษะพื้นฐานกีฬาแสนด์บอล โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน ทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมท่าแคลง จังหวัดจันทบุรี

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อการเรียน โดยใช้ ชุดกิจกรรมการฝึกทักษะพื้นฐานกีฬาแสนด์บอล ที่ใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส

ประโยชน์ของการวิจัย

การวิจัยนี้จะทำให้ทราบถึงการพัฒนาทักษะพื้นฐานกีฬาแฮนด์บอลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และได้ชุดกิจกรรมการฝึกทักษะพื้นฐานกีฬาแฮนด์บอลโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมท่าแคลง จังหวัดจันทบุรีที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนนักกีฬาแฮนด์บอลของจังหวัดจันทบุรีเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้สามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการนำกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสไปใช้สอนในกลุ่มสาระและชั้นอื่น ๆ ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมท่าแคลง จังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 3 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 79 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมท่าแคลง จังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยใช้วิธีจับสลาก

ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 2.1.1 ชุดกิจกรรมการฝึกทักษะพื้นฐานกีฬาแฮนด์บอล
- 2.1.2 รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ทักษะพื้นฐานกีฬาแฮนด์บอล ประกอบด้วย

- 1) ทักษะการส่งและรับลูกแฮนด์บอล
- 2) ทักษะการเลี้ยงลูกแฮนด์บอล
- 3) ทักษะการยิงประตู

2.2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการฝึกทักษะพื้นฐานกีฬาแฮนด์บอล ที่ใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่นำมาพัฒนาชุดกิจกรรมการฝึกทักษะพื้นฐานกีฬาแฮนด์บอล ที่ใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมท่าแฉาง จังหวัดจันทบุรี เป็นเนื้อหาในรายวิชาพลศึกษา (แฮนด์บอล) ประกอบด้วย

3.1 การส่งและรับลูกแฮนด์บอล

3.2 การเลี้ยงลูกแฮนด์บอล

3.3 การยิงประตู

ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง และทดสอบหลังการฝึกกิจกรรมทั้ง 3 กิจกรรม กิจกรรมละ 1 ชั่วโมง รวม 3 ชั่วโมง รวมเวลาทั้งสิ้น 15 ชั่วโมง โดยไม่นับการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เวลาที่ใช้ในการทดลองใช้เวลาเรียนตามปกติ

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังต่อไปนี้

การพัฒนาชุดกิจกรรมการฝึกทักษะพื้นฐานกีฬาแฮนด์บอล หมายถึง การสร้างชุดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ สำหรับการจัดการเรียนรู้ทักษะพื้นฐานกีฬาแฮนด์บอล ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้ขั้นตอนการสร้างของชัยงค์ พรหมวงศ์ 4 ขั้นตอน คือ 1) วิเคราะห์เนื้อหา 2) วางแผนการสอน 3) ผลิตสื่อการสอน 4) ทดสอบประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม จำนวน 3 กิจกรรม ในแต่ละกิจกรรม ประกอบด้วย คำชี้แจง ขอบข่ายของเนื้อหา คู่มือครู คู่มือนักเรียน ใบกิจกรรม แบบฝึกทักษะ และแบบทดสอบทักษะกีฬาแฮนด์บอลก่อนการฝึกและหลังการฝึก ได้แก่

1. กิจกรรมที่ 1 การฝึกทักษะการส่งและรับลูกแฮนด์บอล
2. กิจกรรมที่ 2 การฝึกทักษะการเลี้ยงลูกแฮนด์บอล
3. กิจกรรมที่ 3 การฝึกทักษะการยิงประตู

รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะปฏิบัติจากทักษะย่อยๆเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่เพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะได้เป็นอย่างดีทักษะปฏิบัติของเดวิส 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวมโดยสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ

ทักษะหรือการกระทำที่สาธิตให้ผู้เรียนดูนั้นจะต้องเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติไม่ซ้ำหรือเร็วเกินไปก่อนการสาธิตครูควรให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกตควรถี้นะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกต

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้วผู้สอนควรแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อย ๆ หรือแบ่งสิ่งที่กระทำออกเป็นส่วนย่อย ๆ และสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามไปที่ละส่วนอย่างช้า ๆ

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มี การสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดูหากติดขัดจุดใดผู้สอนควรให้คำชี้แนะและช่วยแก้ไขจนกระทั่งผู้เรียนทำได้เมื่อได้แล้วผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไปและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้วผู้สอนอาจแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้นเช่นทำได้ประณีตสวยงามขึ้นทำได้รวดเร็วขึ้นทำได้ง่ายขึ้นหรือสิ้นเปลืองน้อยลง เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้วจึงให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรม ที่ใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส หมายถึง สภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานกีฬาแฮนด์บอลของนักเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมเป็นตัวกำหนดการดำเนินกิจกรรม ที่ใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส 5 ขั้นตอน คือ ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ขั้นให้เทคนิควิธีการ และขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ

ทักษะพื้นฐานกีฬาแฮนด์บอล หมายถึง ความสามารถในการใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถปรับความเคลื่อนไหวของทักษะนั้นให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างดีได้แก่

1. ทักษะการส่งและรับลูกแฮนด์บอล
 - 1.1 การส่งและรับลูกแฮนด์บอลสองมือ
 - 1.2 การส่งลูกแฮนด์บอลมือเดียว
2. ทักษะการเลี้ยงลูกแฮนด์บอล
 - 2.1 การเลี้ยงลูกแฮนด์บอลระดับต่ำ

2.2 การเลี้ยงลูกเสนดบอลระดับสูง

3. ทักษะการยิงประตู

3.1 การยืนยิงประตู

3.2 การกระโดดยิงประตู

นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 โรงเรียนมัธยมท่าศาลง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมฝึกทักษะพื้นฐานกีฬาเสนดบอล หมายถึง คุณภาพของชุดกิจกรรมการฝึกทักษะพื้นฐานกีฬาเสนดบอล โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสสำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางทักษะกีฬาเสนดบอล ซึ่งพิจารณาจากเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก คือ คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทดสอบทักษะกีฬาเสนดบอลหลังการฝึกกิจกรรมแต่ละกิจกรรม โดยนำคะแนนของนักเรียนทั้งหมดรวมกัน คิดเฉลี่ยร้อยละ 80 ขึ้นไป

80 ตัวหลัง คือ คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทดสอบทักษะกีฬาเสนดบอลหลังการฝึกของนักเรียน หลังเสร็จสิ้นการฝึกทุกกิจกรรม คิดเฉลี่ยร้อยละ 80 ขึ้นไป

แบบทดสอบทักษะกีฬาเสนดบอล หมายถึง เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลทักษะกีฬาเสนดบอลของอิพร ภัคดีศิริวงษ์ (2546 : 105 - 107) สร้างขึ้น ประกอบด้วย

1. แบบทดสอบทักษะการส่งและรับลูกเสนดบอลกระทบฝ่าผนังขณะเคลื่อนที่ (Passing and Recovering the Ball While Moving Skill Test) เพื่อทดสอบทักษะในการส่งและรับลูกเสนดบอลที่แม่นยำในขณะเคลื่อนที่
2. แบบทดสอบทักษะการขว้างลูกเสนดบอลแบบมือเดียวเหนือไหล่ (Handball Throwing Skill Test) เพื่อทดสอบความแม่นยำในการขว้างลูกบอลแบบมือเดียวเหนือไหล่
3. แบบทดสอบทักษะการเลี้ยงลูกเสนดบอล (Control Dribbling Skill Test) เพื่อทดสอบการครอบครองบอลในขณะเคลื่อนที่
4. แบบทดสอบทักษะการยิงประตู (Shooting Skill Test) เพื่อทดสอบความแม่นยำและความรวดเร็วในการยิงประตู

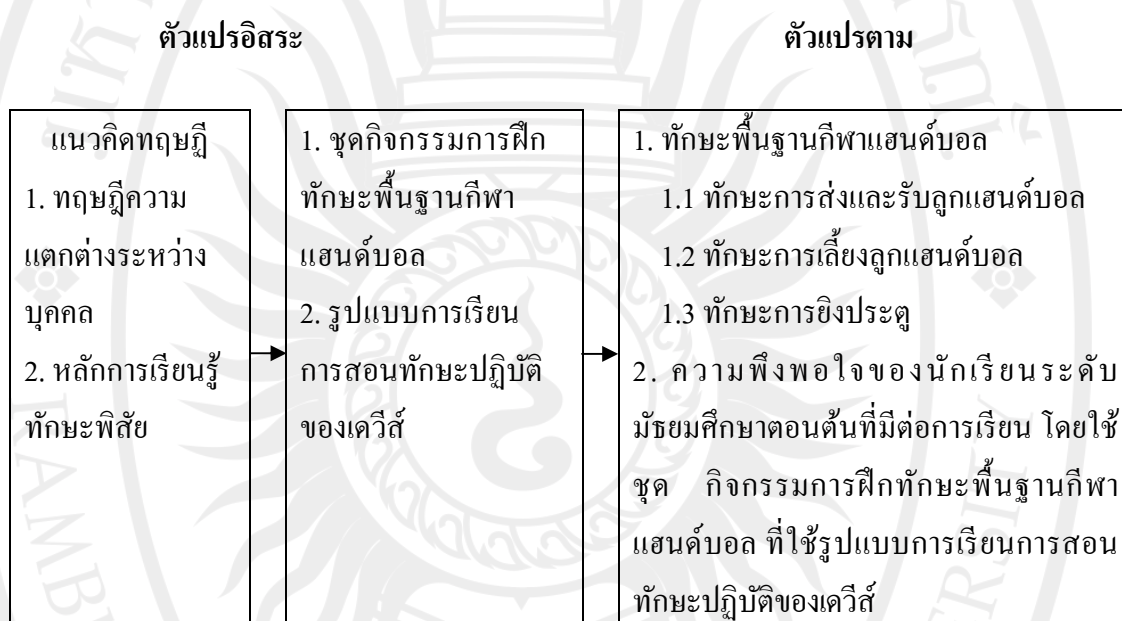
ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก ทำที่ และความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมการฝึกทักษะพื้นฐานกีฬาเสนดบอล ที่ใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ซึ่งประเมินจากแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยประเมิน 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านสาระการเรียนรู้

2. ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้
3. ด้านสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้
4. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

ทักษะพื้นฐานกีฬาแฮนด์บอลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลังการฝึกโดยใช้ชุดกิจกรรมการฝึกทักษะพื้นฐานกีฬาแฮนด์บอล ที่ใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส สูงกว่าก่อนการฝึก